

Uvodna beseda Mance Košir

Knjiga Deklice brez gnezda pritegne s poetičnim naslovom in redko tematiko: kako živeti z odraslimi otroki in kako živeti zrelo ne glede na prejeto dediščino iz primarne družine.

Avtobiografska pripoved zajema več od tega, saj so odnosi z otroki le del poti, po kateri hodimo od rojstva do smrti. Ta pot je nenehno v gradnji in šele zakrpane luknje in zglajena površina omogočata odnose, za katere lahko rečemo, da so zdravi. Težka gradnja, težka!

Otroštvo je najpomembnejše za cesto življenja in avtoričino je bilo daleč od srečnega. Mala Danica je bila 'invalidna' – rodila se je namreč kot deklica, ni imela lulčka, ki se ga je patriarhalni avtoritarni oče nadejal. Zato je bila nevidna. Oče jo je zagledal in bil ponosen nanjo le, ko je prinesla domov šolsko spričevalo z odličnimi ocenami. Njena zgarana mati je pobegnila v bolezen in smrt, mala Danica pa v nemost in zatajevano jezo. Iz družinske teme jo je potegnili veselje do učenja, v gimnaziji se je iz ličinke porodil človek. »Gimnazija me je naredila in rešila,« hvaležno zapiše Danica.

Vemo, kako se odvijajo zgodbe tako zaznamovanega otroštva: dekleta od doma pobegnejo, pogosto v zakon z moškim, s katerim lahko preigravajo znani vzorec odnosa z očetom. Gre za 'črno partnerstvo' v soodvisnosti, iz katerega se Danica umakne v delo, kariero, dobro plačano službo. Nevidna, z bremenom krivde in bolečine ob razpadu zakona, ogrožena, prestrašena in sama ne zmore zares videti svojih otrok, zamudi njihovo otroštvo in odraščanje. Dokler luknja na cesti življenja ne postane pregloboka. Ko Danica pade vanjo, se začne odrešujoč proces osebnostne rasti; pri tem ji pomaga neusahljiva volja do učenja. Uči se iz knjig, seminarjev, konferenc, predavanj, poišče strokovno pomoč ... in spozna učitelja, ki ji dokončno odstre pogled vase – Jesperja Juula, tudi na Slovenskem priznanega pisca uspešnic o vzgoji otrok in terapevta za vzpostavljanje zdravih družinskih odnosov. Kot ženska, ki si je zadala nalogo, da ne bo žrtvujoča se cankarjanska mati, se ob Juulu zave, da 'starševstvo ni naloga, starševstvo je odnos!'.

Pogled v družinsko dediščino zahteva pogum in odprtost za resnico. Naš odnos do drugih, tudi do naših otrok, je posledica odnosa, ki ga imamo sami do sebe. To je ključ, ki odklepa skrinje preteklosti, da lahko uzremo rane in jih zacelimo, da razumemo, kakšne skrinje so dedovali naši starši in kakšne predajamo svojim zanamcem. Odpuščanje, sprava, hvaležnost. »Hvaležna sem, da sem lahko hvaležna,« zapiše Danica Vidmar, hvaležna tudi za bolečine, za vse hudo. Zdaj je dobro opremljena za lahkotnejše, bolj radostno življenje, iz katerega rastejo osrečujoči odnosi z vnuki in občutek povezanosti z novim plemenom, ki mu (končno) pripada. »Pomemben del moje opremljenosti je osebna govorica, s katero se učim izražati občutke in potrebe brez obsojanja in brez naboja. Učim se biti iskrena, jasna in spoštljiva do sebe in drugih.« Najbolj blagodejen pa je občutek osvobojenosti. Iz lastne osvobojenosti rastejo pristni odnosi in bližine, ki hranijo dušo in srce, zdravijo telo.

Knjiga Danice Vidmar Deklice brez gnezda je spodbudno in navdihujoče delo za vse, ki se spotikajo na luknjasti poti svojega življenja. Kaže smer in vabi v smel korak z upanjem, da je mogoče. JE MOGOČE!

Manca Košir